

Національна академія статистики обліку та аудиту (НАСОА)

Національний центр обліку та аудиту (НЦОА)

ПРОГРАМА

освітнього заходу з безперервного професійного навчання аудиторів:

«Актуальні зміни в Міжнародних стандартах аудиту: МСА 600 «Особливі положення щодо аудитів фінансової звітності групи (включаючи роботу аудиторів компонентів)»

Київ 2026

***Укладач програми**:*

Лубенченко О. Е. – член АПУ, CAP, сертифікований практикуючий аудитор; доктор економічних наук, завідувач Національним центром обліку та аудиту, професор кафедри обліку, аудиту та оподаткування Національної академії обліку та аудиту; викладач програм з безперервного професійного навчання аудиторів України.

Лектори:

Лубенченко О. Е. – д.е.н., професор, завідувач Національного центру обліку та аудиту Національної академії статистики обліку та аудиту, м. Київ

Костирко Р. О. – д.е.н., професор, професор Національного центру обліку та аудиту Національної академії статистики, обліку та аудиту, м. Київ

Програму розглянуто, затверджено та рекомендовано до друку Методичною радою Національного центру обліку та аудиту Національної академії статистики, обліку та аудиту (протокол № 1 від 29.01.2026р.)

ЗМІСТ

ВСТУП 4

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ З БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ АУДИТОРІВ 6

ФОРМА БЕЗПЕРЕРВНОГО НАВЧАННЯ 6

МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ 6

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ 6

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА 8

ВСТУП

Актуальність теми. Сучасне середовище фінансової звітності дедалі більше ускладнюється: бізнес-процеси стають багатовимірними, цифрові технології проникають у всі сфери діяльності, глобальні ринки інтегруються, а суспільство висуває підвищені вимоги до прозорості та відповідального ведення бізнесу. У відповідь на ці тенденції Міжнародні стандарти аудиту постійно модернізуються, щоб забезпечити більш високу якість та надійність аудиторських перевірок. Так, МСА 600 «Особливі положення щодо аудитів фінансової звітності групи (включаючи роботу аудиторів компонентів)», чинний для аудитів фінансової звітності за періоди, що починаються з 15 грудня 2023 року, встановлює положення щодо аудиту фінансової звітності групи, включаючи роботу аудиторів компонентів. Він містить чотири напрями новацій:

– узгодженість із іншими стандартами. Оновлений МСА 600 націлений, в першу чергу, на узгодженість з іншими стандартами аудиту. Стандарт впроваджує так званий принцип масштабування, що також поєднує його з іншими стандартами, зокрема МСА 220, МСА 240, МСА 315, МСА 330, МСА 540. Відносини між аудитором групи та компонентами аудиту залежать від фактів та обставин, що впливають груповий аудит, включаючи характер та ступінь залученості аудиторів компонентів та ступінь, при якому аудитор групи та аудитори компонентів підпорядковуються загальним системам управління якістю або загальним вимогам до мережі чи мережевих послуг;

– посилення принципу професійного скептицизму;

– комунікації, що включають: групу, аудитора компонента, менеджмент групи та компонента, регуляторні органи, інших користувачів звітності та аудиторських звітів;

– управління якістю.

МСА 600 притримується ризик – орієнтованого підходу в аудиті, зокрема привертає увагу до ризику агрегування інформації, узагальнення ризиків та викривлень під час групового аудиту. Сучасні оновлення МСА та динамічні виклики професійного середовища формують нові вимоги до аудитора: він має демонструвати вищий рівень професійного скептицизму, глибшу технічну компетентність, розвинене аналітичне мислення, ефективну комунікацію та значно більшу відповідальність у формуванні професійних суджень. Усе це логічно підводить до необхідності ґрунтовного опанування новітніх положень МСА 600, які встановлюють сучасні підходи до аудиту груп та компонентів.

Практичне значення для аудиторів: впровадження в діяльність аудиторських фірм новітніх вимог МСА 600 сприяє формуванню здатності аудиторів працювати в умовах багатокомпонентних груп, ефективно координувати роботу між різними аудиторами, застосовувати посилені процедури оцінювання ризиків на рівні групи та компонентів, а також забезпечувати узгодженість професійних суджень, формування думки щодо фінансової звітності клієнта.

Предметом заходу освітнього за темою «Актуальні зміни в Міжнародних стандартах аудиту: МСА 600 «Особливі положення щодо аудитів фінансової звітності групи (включаючи роботу аудиторів компонентів)» є методичні та організаційні засади щодо застосування МСА 600 аудиторами.

Метою освітнього заходу за темою «Актуальні зміни в Міжнародних стандартах аудиту: МСА 600 «Особливі положення щодо аудитів фінансової звітності групи (включаючи роботу аудиторів компонентів)» є комплексне обґрунтування методичних підходів та практичних рекомендацій щодо впровадження МСА 600 в аудиторську практику.

Завдання освітнього заходу. Відповідно до поставленої мети сформульовано завдання, які обумовили логічну структуру і послідовність їх вирішення: проаналізувати ключові оновлення МСА 600 «Особливі положення щодо аудитів фінансової звітності групи (включаючи роботу аудиторів компонентів)»; обґрунтувати причини та передумови внесення змін до стандарту; надати практичні рекомендації щодо інтеграції оновлених вимог у діяльність аудиторських фірм, включно з адаптацією внутрішніх методик та підготовкою персоналу; сформувати розуміння ризиків і типових помилок, що можуть виникати під час застосування оновлених положень, та окреслити ефективні способи їх мінімізації; сприяти підвищенню професійної компетентності аудиторів шляхом забезпечення їх актуальною інформацією та практичними інструментами для роботи в умовах оновлених МСА.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ З БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ АУДИТОРІВ

«Актуальні зміни в Міжнародних стандартах аудиту: МСА 600 «Особливі положення щодо аудитів фінансової звітності групи (включаючи роботу аудиторів компонентів)»»

№	Назва розділу теми	Кількість годин
1	Сфера застосування МСА 600. Цілі. Основні визначення. Вимоги. Відповідальність керівництва за управління та забезпечення якості аудиту групи. Прийняття та продовження клієнта та завдання. Загальна стратегія аудиту групи та план аудиту групи. Розуміння групи та її середовища, застосовної концептуальної основи фінансового звітування та системи внутрішнього контролю групи	2
2	Ідентифікація та оцінювання ризиків суттєвого викривлення. Суттєвість. Реагування на оцінені ризики суттєвого викривлення. Оцінювання повідомлення інформації, отриманої від аудиторів компонентів та достатності їхньої роботи. Подальші події. Оцінка достатності та прийнятності отриманих аудиторських доказів	
3	Звіт аудитора. Повідомлення інформації управлінському персоналу групи та тим, кого наділено найвищими повноваженнями на рівні групи. Документація	2
4	Приклади питань, пов'язаних із засобами внутрішнього контролю, які можуть бути корисними для розуміння системи внутрішнього контролю клієнта в контексті середовища групи. Методичні матеріали щодо оцінки аудиторів компонентів	
	Усього	**4**

ФОРМА БЕЗПЕРЕРВНОГО НАВЧАННЯ: очна, дистанційна

МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ: м. Київ, вул. Підгірна, 1, zoom-конференції, он-лайн

ОЧІКУВАІНІ РЕЗУЛЬТАТИ

За результатами навчання слухачі мають знати:

– Основні зміни, внесені до МСА 600 «Особливі положення щодо аудитів фінансової звітності групи (включаючи роботу аудиторів компонентів)», а саме: як МСА 600 інтегрується з ключовими стандартами – МСА 220, МСА 240, МСА 315, МСА 330, МСА 540, забезпечуючи єдину логіку аудиту групи; як застосовується принцип масштабування, принцип професійного скептицизму, та здійснюється взаємодія між аудитором групи, аудиторами компонентів, менеджментом групи та компонентів, регуляторами, іншими користувачами фінансової та аудиторської звітності; як вимоги

Міжнародних стандартів управління якістю впливають на груповий аудит, забезпечуючи якість роботи аудиторів, в тому числі аудиторів компонентів; як документувати оцінку ризиків, суджень та аудиторської думки у груповому аудиті.

– Практичні наслідки змін для аудиторської діяльності: вплив оновленого стандарту на планування аудиту та вибір аудиторських процедур; зміни у підходах до відбору компонентів, оцінки суттєвості, ризиків та формування аудиторської думки; нові вимоги до якості документування та доказової бази; типові помилки аудиторів при застосуванні МСА 600 та способи їх уникнення.

За результатами навчання слухачі мають вміти:

Застосовувати оновлені вимоги МСА 600 у практиці аудиту:

– планувати груповий аудит з урахуванням структури групи, складності компонентів та рівня їх значущості;

– визначати характер і ступінь залучення аудиторів компонентів, оцінювати їхню компетентність і якість роботи;

– застосовувати принцип масштабування, адаптуючи процедури до ризиків, розміру та особливостей групи;

– координувати та контролювати роботу аудиторів компонентів, забезпечуючи узгодженість суджень і відповідність вимогам МСА;

– посилювати професійний скептицизм при оцінюванні доказів, отриманих від компонентів, та при формуванні висновків щодо консолідованої звітності;

– організовувати ефективні комунікації між аудитором групи, аудиторами компонентів, менеджментом групи й компонентів, а також іншими користувачами звітності;

– забезпечувати управління якістю у межах групового аудиту, включаючи документування ключових рішень, ризиків і професійних суджень;

– оцінювати ризики суттєвого викривлення на рівні групи та компонентів і визначати відповідні аудиторські процедури;

– формувати обґрунтовану аудиторську думку щодо консолідованої фінансової звітності, враховуючи результати роботи всіх залучених аудиторів

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. IAASB. 2021. Ч. I–III. URL: https://www.mof.gov.ua/uk/international_quality_control_standards_quality_management_audit_review_other_assurance_and_related_services-779 (дата звернення: 20.01.2026)